

Заняття 13

2 год

РОЗДІЛ 2. Домедична допомога у надзвичайних ситуаціях.

Тема 2.3. Опіки. Домедична допомога при опіках. Допомога при тепловому та сонячному ударі, обмороженні, електротравмах.

Тема заняття. Дія електричного струму на організм людини. Електротравма як наслідок ураження. Характеристика порушень в організмі людини від дії електричного струму. Надання домедичної допомоги при ураженні електричним струмом. Ураження блискавкою, її фізична природа та наслідки ураження. Домедична допомога, дотримання правил безпеки під час допомоги при ураженні електричним струмом і блискавкою.

Мета: Розглянути дію електричного струму на організм людини; охарактеризувати порушення в організмі людини від дії електричного струму.

Навчальна: Сформувати поняття про електротравму. Навчити студентів надавати домедичну допомогу, дотримуватись правил безпеки під час допомоги при ураженні електричним струмом і блискавкою. Навчити переносити знання та вміння в нову ситуацію.(виробничу ситуацію).

Розвивальна: заохочувати студентів до вивчення дисципліни «Захист Вітчизни», розвивати спостережливість, навички вміння надати допомогу потерпілому. Довести важливість вчасно наданої допомоги людині, а тим самим збереження її життя.

Виховна: виховувати відповідальність за надання допомоги потерпілому, завжди пам'ятати головне «Не нашкодь!». Виховувати у дівчат сміливість, витримку та інші моральні якості при наданні допомоги, виховувати та формувати бережливе ставлення до життя будь - якої людини. Виховувати цікавість та активність, дисциплінованість та гуманність.

Тип заняття: комбіноване заняття.

Методи навчання: бесіда, розповідь, робота з літературою, практичне застосування знань.

Навчальні посібники: Бахтін А.М.- підручник «Захист Вітчизни» (2012 р.); Коденко Я.В.-Основи медичних знань: Навч.посібник для 10-11 кл.-К: Арт-Освіта, 2004.

Гудима А.А.,Пашко К.О.,Герасимів І.М.,Фука М.М. Захист Вітчизни: Підручник для 11 кл. загальноосвітніх навчальних закладів- Тернопіль: Астон, -280 с. 2011р.

Гоголев М.М. – Основи медичних знань.-М. Просвещение-1998.

Мережа ресурсів Інтернет.

Обладнання та матеріали: бинти, вата, косинки, сода, оцет.

Структура та зміст заняття.

I. Організаційна частина.

Вітання. Перевірка готовності групи до заняття, відмічання відсутніх.

II. Актуалізація опорних знань студентів.

Перевірка домашнього завдання:

Задача 1: В аудиторії під час виконання лабораторної роботи по хімії студент пролив кислоту і одержав опіки. Ваші дії.

Задача 2: на підприємстві відбулася аварія, є постраждалі: робітники одержали хімічні опіки. Ваші дії.

III. Активізація пізнавальної діяльності студентів.

Розглянемо дію електричного струму на організм людини, та ураження електричним струмом і блискавкою. Це досить часто відбувається і в побуті, і на підприємствах, і в природі.

IV. Мотивація навчальної діяльності.

Розглянемо дію електричного струму на організм людини, та ураження електричним струмом і блискавкою. Крім теоретичного матеріалу ми ознайомимось з практичним наданням допомоги при ураженні електричним струмом і блискавкою. Важливість полягає в тому, що в сучасному світі ми маємо постійно стикатися з електричними приладами і повинні вміти надати допомогу собі і кожному хто її потребує.

V. Повідомлення теми, мети, плану вивчення теми.

План вивчення теми.

1. Дія електричного струму на організм людини.
2. Електротравма як наслідок ураження. Характеристика порушень в організмі людини від дії електричного струму.
3. Надання домедичної допомоги при ураженні електричним струмом.
4. Ураження блискавкою, її фізична природа та наслідки ураження.
5. Домедична допомога, дотримання правил безпеки під час допомоги при ураженні електричним струмом і блискавкою.

VI. Вивчення нового навчального матеріалу.

1. Теоретичний матеріал.

Перша допомога при ураженні електричним струмом

Дія електричного струму на організм людини має складний характер, проте найбільш небезпечне для життя ураження внутрішніх органів і, перш за все, вплив на серцевий м'яз. Ступінь ураження залежить від сили і напруги струму, часу впливу струму на людину, індивідуальної чутливості організму до даного вражаючого фактора.

Перша допомога. Одним з головних моментів при наданні першої допомоги є негайне припинення дії електричного струму. Це досягається виключенням струму (поворотом рубильника, вимикача, пробки, обривом проводів), відведенням електричних проводів від потерпілого (сухою мотузкою, палицею), заземленням або шунтуванням проводів (з'єднати між собою два струмоведучих проводи). Дотик до потерпілого незахищеними руками при не відключеному електричному струмі небезпечно. Відокремивши потерпілого від проводів (**рис.1.**), Необхідно ретельно оглянути його. Місцеві пошкодження слід обробити і закрити пов'язкою, як при опіках.

Рис.1. Відсунення потерпілого від джерела електричного струму за допомогою сухої палиці.

При пошкодженнях, що супроводжуються легкими загальними явищами (непритомність, короткочасна втрата свідомості, запаморочення, головний біль, болі в області серця), перша допомога полягає у створенні спокою і доставці хворого до лікувального закладу. Необхідно пам'ятати, що загальний стан потерпілого може різко і раптово погіршитися в найближчі години після травми: виникають порушення кровопостачання м'яза серця, явища вторинного шоку та ін. Подібні стани інколи спостерігаються навіть в ураженого з найлегшими загальними проявами (головний біль, загальна слабкість); тому всі особи, які отримали електротравму, підлягають госпіталізації. У якості першої допомоги можуть бути дані болезаспокійливі, заспокійливі, серцеві засоби. При важких загальних явищах, що супроводжуються розладом або зупинкою дихання, розвитком стану «уявної смерті», єдиною дієвою мірою першої допомоги є негайне проведення штучного дихання, іноді протягом декількох годин підряд. При працюючому серці штучне дихання швидко покращує стан хворого, шкірний покрив набуває природне забарвлення, з'являється пульс, починає визначатися артеріальний тиск. Найбільш ефективно штучне дихання рот в рот (16-20

вдихів в хвилину). Після того як до потерпілого повернеться свідомість, його необхідно напоїти (вода, чай, компот, але не алкогольні напої і кава), тепло вкрити. У випадках, коли необережний контакт з електропроводів стався у важкодоступному місці - на вищій електропередачі, на стовпі - необхідно розпочати надання допомоги з штучного дихання, а при зупинці серця - нанести 1-2 удари по грудині в область серця і вжити заходів для якнайшвидшого опускання потерпілого на землю, де можна проводити ефективну реанімацію. Перша допомога при зупинці серця повинна бути розпочата якомога раніше, тобто в перші 5 хв., коли ще продовжують жити клітини головного і спинного мозку. Допомога полягає в одночасному проведенні штучного дихання і зовнішнього масажу серця. Масаж серця і штучне дихання рекомендується продовжувати до повного відновлення їх функцій або появи явних ознак смерті. По можливості масаж серця слід поєднувати з введенням серцевих засобів. Потерпілого транспортують у положенні лежачи. Під час транспортування слід забезпечити уважне спостереження за таким хворим, тому що в будь-який час у нього може відбутися зупинка дихання або серцевої діяльності, і треба бути готовим в дорозі надати швидку та ефективну допомогу. При транспортуванні до лікувального закладу постраждалих, які перебувають у несвідомому стані або з не повністю відновленим самостійним диханням, припиняти штучне дихання можна. **Заривати в землю ураженого блискавкою категорично забороняється!** Закопування в землю створює додаткові несприятливі умови: погіршує дихання потерпілого (якщо воно було), викликає охолодження, утрудняє кровообіг і, що особливо важливо, затягує час надання дієвої допомоги. Постраждали, у яких після удару блискавкою не наступила зупинка серця, мають хороші шанси на виживання. При одночасному ураженні блискавкою кількох людей, допомогу необхідно надавати спочатку потерпілим, які знаходяться в стані клінічної смерті, а вже потім іншим, у яких ознаки життя збереглися.

Профілактика ураження блискавкою: при сильній грозі відключити телевізор, радіо, припинити телефонні розмови, закрити вікна. Не можна знаходитися на відкритій місцевості або ховатися під самотніми деревами, стояти поблизу щогл, стовпів.

VII. Узагальнення і систематизація вивченого матеріалу.

Фронтальна бесіда за запитаннями:

1. Яка дія електричного струму на організм людини?.
2. Електротравма як наслідок ураження.

3. Дати характеристику порушень в організмі людини від дії електричного струму.
4. Як надати домедичну допомогу при ураженні електричним струмом?
5. Ураження блискавкою, її фізична природа та наслідки ураження. В чому полягає домедична допомога?
6. Дотримання правил безпеки під час допомоги при ураженні електричним струмом і блискавкою.

Підведення підсумку заняття. У будь-яких ситуаціях методи надання першої допомоги спрямовані на збереження життя людини, запобігання ушкоджень або умов, в яких може наступити погіршення стану, а також на забезпечення одужання. Важливо точно представляти, що треба робити в першу чергу і який наступний порядок невідкладних дій. Надаючи першу допомогу, важливо перш за все з'ясувати, що відбулося (причому без ризику для постраждалого і власного життя), забезпечити потерпілому подальшу безпеку, надати необхідну допомогу при травмі або інші події, а також вирішити питання про транспортування додому або при необхідності до медичного закладу. Чим більше ми дізнаємося зараз, тим ефективніше буде допомога, яку можна буде надати в екстремальній ситуації.

Виставлення оцінок

ІХ. Домашнє завдання:, Л.4 §15 Л.1 с.381-382. Ресурси мережі Інтернет.